

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

59.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 26-го Июля — 1838 — Wilno. Wtorek. 26-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Июля.

Продолженіе журнала путешествія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича.

Въ остальное время пребыванія Государя Наслѣдника Цесаревича въ Копенгагенѣ, съ 23-го по 30 Июня, Его Императорское Высочество чувствовалъ съ каждымъ днемъ болѣе и болѣе облегченіе отъ болѣзни. Лихорадочныя припадки не возвращались, но оставалась еще некоторая слабость; почему Его Высочество изволилъ выѣзжать только на прогулку по окрестностямъ города.

24-го числа Его Императорское Высочество изволилъ осматривать музеи сѣверныхъ древностей, находящійся во дворцѣ Христианборгъ, мѣсто пребыванія Государя Цесаревича.

25-го Июня, въ высокоторжественный день рожденія Государя Императора, Его Высочество изволилъ въ Греко-Россійскую, находящуюся при посольствѣ нашемъ церковь, для слушанія Божественной Литургіи. Во время провозглашенія многолѣтня Императорскому Дому, произведена была пушечная пальба изъ стоящихъ на рейдѣ Русскихъ военныхъ судовъ: парохода Геркулесъ и фрегата Касторъ.

Изъ цѣркви Его Императорское Высочество посетилъ Короля; но изъ предосторожности не изволилъ присутствовать на большомъ обѣдѣ, данномъ Его Величествомъ по случаю сего торжественнаго дня. На обѣдѣ къ Его Величеству была приглашена Свита Государя Цесаревича и всѣ Штабъ и Оберъ-Офицеры съ парохода и фрегата, на коемъ была провозглашена Королевъ тосты, при пушечныхъ выстрѣлахъ, за здравіе Государя Императора и Государя Цесаревича.

Въ этотъ день былъ назначенъ балъ у Русскаго Посланника Барона Николаи, но отложенъ на 26-е число. — Его Высочество располагалъ быть на балѣ Посланника, но, по совѣту медиковъ, не присутствовалъ на ономъ. Е. Вел. Король и всѣ Принцы и Принцессы Королевской фамиліи удостоили великолѣпный балъ сей своимъ присутствіемъ, на коемъ, кромѣ Дипломатическаго Корпуса, находилось болѣе 200 особъ высокаго общества.

27-го Июня Государь Цесаревичъ, послѣ утренней прогулки, въ часъ пополудни изволилъ смотрѣть изъ оконъ дворца Христианборга, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, на ученье двухъ пѣхотныхъ полковъ, произведенное на Дворцовой Площади.

29-го Июня. Его Императорское Высочество, намѣреваясь на слѣдующій день отправиться изъ Копенгагена въ дальнѣйшее путешествіе, изволилъ издѣлать въ сопровожденіи Свиты своей, прощаться къ Ихъ Величествамъ Королю и Королеви. Здѣсь Государь Цесаревичъ простался также и съ Принцами Христианомъ и Фердинандомъ, Ландграфомъ Гессенскимъ и его сыномъ.

30-го Июня. Въ два часа по полудни Его Величество Король посетилъ Государя Цесаревича, и желая проводить Его Высочество, отправился съ Нимъ на пристань, гдѣ собрался всѣ Принцы Королев-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 18-go Lipca.

Dalszy ciąg dziennika podróży Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY.

W pozostałym czasie pobytu CESARZEWICZA NASTĘPCY w Kopenhadze, od dnia 23-go do 30-go Czerwca, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ codziennie czuł się coraz lepiej. Paroxysmy gorączki nie powracały, ale została jeszcze niejaka słabość; dla czego Jego WYSOKOŚĆ raczył używać tylko przejażdżki w okolicach miasta.

Dnia 24-go, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył obejrzeć muzeum starożytności północnych, znajdujące się w pałacu Christianborgu, miejscu pobytu CESARZEWICZA NASTĘPCY.

Dnia 25-go, w dniu wielkiej uroczystości urodzin Cesarza Jego MOŚCI, Jego WYSOKOŚĆ jeździł do Greko-Rossyjskiej, znajdującej się przy poselstwie naszym kaplicy, dla słuchania Mszy Świętej. W czasie zaśpiewania długich lat Domowi CESARSKIEMU, uskutecznione było strzelanie z dział ze stojących w przystani wojennych okrętów Rossyjskich: parochodu *Herkules* i fregaty *Kastor*.

Z kaplicy Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odwiedzał Króla; ale z ostrożności nie raczył być obecnym na wielkim obiedzie, danym przez Jego Królewską MOŚĆ z okoliczności tego dnia uroczystego. Na obiad do Króla zaproszony był orszak CESARZEWICZA NASTĘPCY i wszyscy Sztab-i Ober-Oficerowie z parochodu i fregaty; w czasie obiadu wniesione były przez Króla toasty, wśród wystrzałów z dział, za zdrowie Cesarza Jego MOŚCI i CESARZEWICZA NASTĘPCY.

W dniu tym miał być bal u Posła Rossyjskiego Barona Nicolai, ale został odłożony na dzień 26-ty. — Jego WYSOKOŚĆ chciał być na balu Posła, ale, za radą medyków, nie był na nim. Jego Królewska MOŚĆ i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki Rodziny Królewskiej zaszczylił wspaniałą ten bal swą bytnością, na którym, oprócz Ciąła Dyplomatycznego, znajdowało się więcej 200 osób wyższego towarzystwa.

Dnia 27-go, CESARZEWICZ NASTĘPCY, po rannej przejażdżce, o pierwszej z południa raczył patrzeć z okien pałacu Christianborgu, razem z Królem Jego MOŚCI, na ćwiczenie dwóch półków piechoty, wykonywane na Placu Pałacowym.

Dnia 29-go Czerwca. Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, mając zamiar wyjechać nazajutrz z Kopenhagi w dalszą podróż, raczył jeździć w towarzystwie orszaku swego, na pożegnanie do Najjaśniejszych Królestwa Jch MOŚCI. Tu CESARZEWICZ NASTĘPCY pożegnał się także z Xiążętami Christyanem i Ferdynandem, Landgrafem Heskim i jego synem.

Dnia 30-go Czerwca. O godzinie drugiej z południa Jego Królewska MOŚĆ odwiedził CESARZEWICZA NASTĘPCY, i chcąc przeprowadzić Jego WYSOKOŚĆ, udał się z nim do przystani, gdzie się zebraли Xiążęta

скаго Дома при многочисленном стеченіи народа. Король, вмѣстѣ съ Принцами, проводилъ Его Высочество на пароходъ Геркулесъ, на коемъ былъ принятъ со всеми почестями, принадлежащими Его Величеству. Проставшись здѣсь съ Государемъ Цесаревичемъ, Его Величество и Ихъ Королевскія Высочества возвратились на пристань.

Въ половинѣ третьяго, Геркулесъ поднявъ флагъ Государя Цесаревича, снялся съ якоря и при салютѣ изъ крѣпости и всѣхъ военныхъ судовъ, стоявшихъ на рейдѣ, оставилъ Копенгагенскій портъ, и отправился, слѣдуемый фрегатомъ Касторъ, къ Травемонде, куда Его Императорское Высочество прибылъ благополучно на слѣдующій день, 1-го Іюля, въ десять часовъ утра.

Теплая и ясная погода благопріятствовала перѣзду Государя Цесаревича. Его Высочество провелъ ночь на пароходѣ хорошо, и вообще здоровье Государя Наслѣдника, благодаря Богу, замѣтно укрѣпляется.

— Высочайшимъ Приказомъ, 27-го Іюня, уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ Бибииковъ, опредѣленъ въ службу по Арміи, съ состояніемъ при Его Императорскомъ Высочествѣ Главномъ Начальникѣ Пажескаго, всѣхъ Сухопутныхъ Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго полка.

— Высочайшею Грамотою, 25-го Іюня Всемилоостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій въ Свитѣ Е. И. В. Контръ-Адмиралъ Литке.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 22-й день минувшаго Апрѣля, Старшій Адъютантъ Штаба по Управленію Военно-Учебными Заведеніями, Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка Капитанъ Дубецкій, Всемилоостивѣйше пожалованъ знакомъ Ордена Св. Анны второй степени, украшеннымъ Императорскою Короною. (Р. И.)

— Государь Императоръ, согласно положенію Комитета Г. Министровъ, 3 и 31 минувшаго Мая по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е Отдѣленіе Вѣлостокскаго Областнаго Правленія впредъ именовать Областнымъ Правленіемъ, а 2-е Казенною Палатою; въ отношеніи же содержанія причислить Областное Правленіе въ общій нормальный штатъ для Губернскихъ Правленій 3-го разряда, съ тѣмъ, чтобы состоящіе нынѣ въ ономъ чины получали настоящее свое содержаніе; по выбытіи же ихъ, вновь опредѣляющимся производить жалованье, опредѣленное по упомянутому штату.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Военномъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ внесенное Министромъ Финансовъ, послѣ предварительныхъ сношеній съ прочими Министерствами и Главными Управленіями заключеніе о силѣ подписокъ, допускаемыхъ, вмѣсто контрактовъ, при разныхъ обязательствахъ съ казною, нашель:

1) Что по существующимъ законамъ подписки, при казенныхъ заготовленіяхъ всякаго рода, имѣютъ обязательную силу, когда онѣ даны: а) на то, чтобы заключить контрактъ, б) на поставку мелочныхъ надобностей и в) въ военное время (Св. Законъ т. X ст. 1204, 1205 и 1278, и учрежд. Болъ. Дѣйс. Арм. ч. II Обр. Пол. Упр. §§ 98 и 99); присвоивать имъ силу контрактовъ въ другихъ случаяхъ, особенное по управленіямъ, располагающимъ обширными хозяйственными дѣйствіями было бы, вредно потому, что подписки, по самой формѣ своей, не могутъ заключать въ себѣ всѣхъ тѣхъ условій и ограниченій, какія объемлются въ контрактахъ, а при томъ, — какъ весьма справедливо замѣчаетъ Министръ Финансовъ, по изданіи уже положительнаго закона о обязательствахъ съ казною онѣ не должны болѣе имѣть и мѣста.

2) Нѣтъ также сильнаго убѣжденія допускать, вмѣсто контрактовъ, подписки дополнителныя, для объясненія или расширенія уже заключеннаго контракта, съ тѣмъ, чтобы онѣ были писаны на надлежащей по суммѣ гербовой бумагѣ и съ потребными залогомъ: ибо въ семь случаевъ, когда и бумага требуется надлежащаго достоинства, и представляется узаконенный залогъ, не предстоить затрудненія заключить дополнительный контрактъ, помѣстивъ въ немъ только то, что служить къ поясненію или расширенію перваго контракта, имъ дополняемаго.

3) Постановленія объ уничтоженіи подписокъ съ обоюднаго согласія не нужно; потому, что о семъ объявлено уже Св. Зак. Т. X въ ст. 984.

4) При покупкѣ наличныхъ предметовъ предполагается заключать акты, на подобіе маклерскихъ записокъ, на гербовой бумагѣ, по суммѣ покупки. Какъ наличныя вещи служатъ сами по себѣ надежнымъ залогомъ: то, по мнѣнію Военнаго Департамента, гора-

Дому Крѣлевскаго при числѣмъ зebraиу сѣ ludu. Król, razem z Xiążętami, przeprowadzał CESARZEWICZA Jego Mości na parochod Herkules, na którym był przyjęty ze wszystkimi honorami Królowi należnymi. Pożegnawszy się tu z CESARZEWICZEM NASTĘPCĄ, Jego Królewską Mość i Ich Królewskie Wysokości powrócili do portu.

O godzinie pół do trzeciej, Herkules, wywiesiwszy banderę CESARZEWICZA Jego Mości, podjął kotwicę i przy salwach z twierdzy i wszystkich okrętów wojennych, w porcie stojących, opuścił port Kopenhagi i udał się, mając za sobą fregatę Kastor, do Trawemünde, dokąd Jego CESARSKA Wysokość przybył szczęśliwie nazajutrz, 1-go Lipca, o dziesiątej zrana.

Ciepła i piękna pogoda sprzyjała przejazdowi CESARZEWICZA Jego Mości. Jego Wysokość noc przepędził dobrze na parochodzie i w ogólności zdrowie CESARZEWICZA NASTĘPCY, dzięki Bogu, widocznie się wzmacnia. (P. P.)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 27-go Czerwca, uwolniony ze służby Jenerał-Major Bibikow, назначony na służbę w Armii, z zostawaniem przy Jego CESARSKIEJ Wysokości Głównym Naczelniku Korpusow Paziow, wszystkich lądowych Kadeckich i półku Dworzaniskiego.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 25-go Czerwca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia, zostający w orszaku Jego CESARSKIEJ Mości, Kontr-Admirał Litke.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i Królewskich Orderów, w dniu 22-m zeszłego Kwietnia, starszy Adjutant Sztabu w Zarządzie Wojskowo-Szkolnych Zakładów, Kapitan Moskiewskiego półku Gwardyi Dubiecki, Najłaskawiej udarowany znakiem Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, ozdobionym Cesarzką Koroną. (R. In.)

— CESARZ Jego Mość, zgodnie z następującym postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, 3 i 31 zeszłego Maja na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyższej rozkazać raczył: 1-szy Oddział Białostockiego Rządu Obwodowego mianować oddział Rządem Obwodowym, a 2-gi Izba Skarbową; względem zaś utrzymania przyłączając Rząd Obwodowy do ogólnego etatu normalnego dla Rządów Gubernialnych 3-go rzędu, z tѣm, ażeby zostający teraz w nim urzędnicy pobierali terazniejsze swe utrzymanie; po wybyciu zaś ich, nowo-naznaczonym wydawać płacę, pomienionym etatem ustanowioną.

— Rada Państwa, na Departamencie Wojskowym i na Powszechnem Zebraniu, rozpatrzywszy wniesiony przez Ministra Skarbu, po uprzednim porozumieniu się z innemi Ministerstwy i Głównemi Zarządami, wniosek o mocy rewersów, dozwalanych zamiast kontraktów, w różnych zobowiązaniach ze skarbem, znalazła:

1) Że podług istniejących praw rewersa, w skarbowych przygotowaniach wszelkiego rodzaju, mają moc obowiązującą, jeżeli są wydane: a) na to, ażeby zawrzeć kontrakt, b) na dostawę drobniejszych potrzeb i c) w czasie wojennym (Połączenie Praw T. X art. 1,204, 1,205 i 1,278 i Urządzen. Łazaretów działającej Armii część II Obr. Kommissoryackiego Zarządu Polowego §§ 98 i 99); przyswajając im moc kontraktów w innych zdarzeniach, szczególnie w zarządach, kierujących obszernemi działaniami gospodarskimi, byłoby szkodliwem dla tego, że rewersa, dla samej swej formy, nie mogą zawierać w sobie wszystkich tych warunków i ograniczeń, jakie się zwykle obejmują w kontraktach, a przytѣm, — jak bardzo słusznie postrzega Minister Skarbu, po wydaniu już stanowczego prawa o zobowiązaniach ze skarbem, nie powinny one mieć już więcej miejsca.

2) Niema także mocnej pobudki dopuszczając zamiast kontraktów, rewersa dodatkowe, dla objaśnienia albo powiększenia zawartego już kontraktu, z zastrzeżeniem, ażeby te były pisane na właściwym podług summy papierze herbowym i z potrzebną ewikcyą: w tym bowiem razie, kiedy papier wymaga się należytej wartości, i daje się prawem przepisana ewikcyą, nie widąc trudności zawarcia dodatkowego kontraktu, wpisawszy do niego to tylko, co służy do objaśnienia albo rozszerzenia kontraktu pierwszego, przezeń dopełniającego się.

3) Postanowienia o znikczemnieniu rewersów za wspólną zgodą niema potrzeby; o tѣm już objaśniono w Połączeniu Praw T. X wart. 984.

4) Przy zakupowaniu gotowych przedmiotów podaje się zawierając akta, na wzor zapisek maklerskich, na papierze herbowym, stosownie do summy kupna. Ponieważ gotowe rzeczy same z siebie pewną są ewikcyą; przeto, podług Opinii Departamentu Wojskowego da-

зод лучше въ семь случаев заключать контракты, которые по важности ихъ въ народномъ мѣтѣи, приличнее въ обязанностяхъ съ казною, нежели записки, употребляемыя собственно между купцами.

5) Свода Зак. Т. X ст. 1278 опредѣляетъ подписку на мелочныя надобности содержать также ненарушимо, какъ договоръ; но не назначаетъ суммы, до какой она можетъ простираться. Во избѣжаніе могущихъ встрѣтаться недоразумѣній, согласно заключенію Министра Финансовъ и Начальника Главнаго Морскаго Штаба, достаточно опредѣлить оную въ *три тысячи рублей*.

Обозрѣвъ такимъ образомъ предположенія о подпискахъ Государственный Совѣтъ *положилъ*:

1) Подпискамъ, вмѣсто контрактовъ даваемымъ, оставить обязательную силу договоровъ только въ случаяхъ, опредѣленныхъ уже Св. Зак. и учр. Боль. Дѣйств. Арміи.

2) Подписки на мелочныя надобности ни въ какомъ случаѣ не допускать свыше суммы *трехъ тысячъ рублей*.

3) Подписки, данныя въ такомъ смыслѣ, что по экстренности подряда, или другой уважительной причинѣ, именно оговоренной въ подпискѣ, подрядчикъ не ожидая утвержденія Начальства или заключенія контракта, обязывается немедленно приступить къ исполненію, должны почитаться имѣющими полную силу контракта, хотя бы оный заключенъ еще не былъ.

Мѣтѣе сіе Высочайше утверждено 31-го Мая (С. В. N. 30).

— Въ Высочайше утвержденномъ, 27-го Апрѣля 1838 года, Положеніи о казенныхъ заготовленіяхъ въ вѣдомства Военнаго Министерства, сверхъ правилъ общихъ для всѣхъ казенныхъ подрядовъ, относительно лицъ, имѣющихъ право на заключеніе съ казною договоровъ по военному вѣдомству, допущены еще слѣдующія извѣтїя, имѣющія цѣлю, съ одной стороны обезпеченіе для военнаго вѣдомства заготовленія потребныхъ для него предметовъ снабженій, а съ другой, распространеніе и усиленіе частной мануфактурной и заводской промышленности:

1) Къ торгамъ на поставку гвардейскихъ суконъ и каразей, допускаются одни фабриканты, а на поставку полотенъ и равендуковъ преимущественно фабриканты, имѣющіе собственныя или арендуемыя фабрики.

2) Къ торгамъ на поставку селитры допускаются одни владѣльцы или содержатели селитренныхъ заводовъ, на основаніи Положенія Комитета Министровъ, Высочайше утвержденного 22-го Января 1827 года.

3) Къ торгамъ на поставку обуви для войскъ и вообще кожевенныхъ вещей, допускаются кожевенныя заводчики преимущественно предъ другими промышленниками.

Для поощренія фабрикантовъ и заводчиковъ ко вступленію въ обязательства съ казною по военному вѣдомству, предоставляются имъ слѣдующія выгоды:

а) Для сдачи суконъ, каразей, полотенъ, равендуковъ, обуви для войскъ и вообще вещей кожевенныхъ, назначаются ближайшія къ ихъ заведеніямъ Коммиссаріатскія Коммиссіи.

б) Если фабрика или заводъ находится отъ Коммиссіи далѣе 100 верстъ и подрядъ простирается не менѣе 100,000 р. то, для пріема подрядныхъ предметовъ, по желанію фабриканта или заводчика, посылаются на самую фабрику или заводъ пріемщики на счетъ казны: но доставленіе принятыхъ издѣлій съ фабрикъ и заводовъ въ Коммиссію относится на счетъ фабрикантовъ или заводчиковъ, обязательство заключившихъ.

в) При равенствѣ цѣнъ на торгахъ, на полотна и равендуки и на вещи кожевенныя, фабрикантамъ и заводчикамъ отдается преимущество предъ промышленниками, не имѣющими собственныхъ фабрикъ и заводовъ.

г) Если фабрикантъ или заводчикъ состоитъ въ одной изъ двухъ послѣднихъ гильдій, то вступая въ обязательство съ казною по военному вѣдомству на поставку издѣлій съ собственной фабрики или завода, не подвергается платежу повинностей по высшей гильдіи, когда сумма подряда превышаетъ присвоенную его состоянію. Для предупрежденія же въ семь случаевъ подлога, постановляется правиломъ, что фабрикантъ или заводчикъ подвергается платежу повинностей по суммѣ подряда вдвое, когда будетъ обнаружено, что онъ производилъ поставку не съ собственнаго своего заведенія.

д) Фабриканты и заводчики допускаются къ подрядамъ безъ представленія особыхъ залоговъ для обезпеченія неустойки.

Фабриканты и заводчики, желающіе воспользоваться вышеозначенными преимуществами, должны

либо лучше въ томъ разѣ содержать контракты, которые, для своей важности въ opinіi publicę, призывающіеся въ обязательствахъ съ казною, нежели записки, употребляемыя собственно между купцами.

5) Въ Поłączeniu Praw T. X art. 1278 przepisuje rewers na drobniejsze potrzeby zachowywać także nienaruszenie, jako umowę; ale nie określa summy, do jakiej się ona może rozciągać. Dla uniknienia mogących napotkać się niewyrozumień, zgodnie z wnioskiem Ministra Skarbu i Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego, dostatecznie jest naznaczyć ją do *trzech tysięcy rubli*.

Obejrzawszy tym sposobem podania o rewersach, Rada Państwa *postanowiła*:

1) Rewersom, zamiast kontraktów dawany, zostawić moc obowiązującą umów tylko w razach, opisanych już w Połączeniu Praw i urzędzeń Łazarzów Działającej Armii.

2) Rewersów na drobniejsze potrzeby w żadnym razie niedopuszczać wyżej od summy *trzech tysięcy rub.*

3) Rewersa, dane w tém brzmieniu, że dla nagłości podradu, albo innej ważnej przyczyny, wyraźnie w rewersie opisanej, podradczyk, nie oczekując utwierdzenia Zwierzchności albo zawarcia kontraktu, obowiązując się niezwłocznie przystąpić do wypełnienia, powinny się uważać za mające zupełną moc kontraktu, chociażby ten nie był jeszcze zawarty.

Opinia ta Najwyżej utwierdzona została 31 Maja (G. S. N. 30).

— W Najwyżej. utwierdzonej, 27 go Kwietnia 1838 roku, Ustawie o skarbowych przygotowaniach wiedzy Ministerjum Wojny, oprócz prawideł ogólnych dla wszystkich skarbowych podradów, względnie osob, mających prawo na zawarcie ze skarbem umów, w wiedzy wojskowej, dopuszczone są jeszcze następujące wyjątki, mające na celu, z jednej strony zabezpieczenie dla wiedzy wojskowej przygotowania potrzebnych dla niej przedmiotów zaopatrzeń, a z drugiej, rozszerzenie i wzmożenie prywatnego rękodzielniczego i fabrycznego przemysłu.

1) Do targów na dostarczenie sukna i karaziei dla Gwardyi dopuszczają się sami fabrykanci, a na dostarczenie płótna, rawenduku z pierwszeństwem fabrykantów, mających własne albo dzierżawione fabryki.

2) Do targów na dostarczenie saletry dopuszczają się sami właściciele albo dzierżawcy zakładów saletranych, na podstawie Postanowienia Komitetu Ministrów, Najwyżej utwierdzonego 22-go Stycznia 1827 roku.

3) Do targów na dostarczenie obóvia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanych, dopuszczają się fabrykanci skór z pierwszeństwem przed innemi przemysłnikami.

Dla zachęcenia fabrykantów i właścicieli zakładów do wchodzenia w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej, zostawiają się im wyгоды następujące.

a) Dla zdania sukien, karaziei, płótna, rawenduków, obóvia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanych: uznają się najbliżej położone od ich fabryk Kommissoryackie Kommissye.

b) Jeżeli fabryka albo zakład znajduje się od Kommissyi, dalej jak na 100 wiorst, a podrad wynosi nie mniej 100,000 rub., tedy, dla przyjęcia zakontraktowanych przedmiotów, na żądanie fabrykanta, posyłają się do samej fabryki albo zakładu odbiercy kosztem skarbu; ale dostawienie przyjętych wyrobów z fabryk i zakładów do Kommissyi uskutecznia się kosztem fabrykantów, zobowiązanie zawierających.

c) W zdarzeniach równości cen na targach, na płótna i rawenduk, oraz na rzeczy skórzane, fabrykantom i właścicielom zakładów daje się pierwszeństwo przed przemysłnikami niemającymi własnych fabryk i zakładów.

d) Jeżeli fabrykant zostaje w jednej z dwóch gild ostatnich, tedy wchodząc w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej na dostarczenie wyrobów z własnej fabryki albo zakładu, nie ulega płaceniu powinności wyższej gildy, kiedy summa podradu przewyższa przyswojoną jego stanowi. Dla zapobieżenia zaś w tym razie fałszerstwu, postanawia się za prawidło, że fabrykant albo właściciel zakładu ulega płaceniu powinności podług summy podradowej wedwójnasob, jeżeli będzie wykryto, że on uskuteczniał dostarczenie nie z własnej swojej fabryki.

e) Fabrykanci dopuszczają się do podradów bez przedstawienia osobnych ewikcyj dla zabezpieczenia niedotrzymania.

Fabrykanci i właściciele zakładów, życzący używać wyżej opisanych prerogatyw, powinni okazać na

представить къ торгамъ свидѣтельство начальника губерній:

- a) О состояніи своей фабрики или завода.
- b) О мѣрѣ ежегодной дѣятельности фабрики или завода.
- и в) О благонадежности фабриканта или заводчика.

Промышленники, не имѣющіе собственныхъ или арендуемыхъ фабрикъ, могутъ быть допущены къ поставкѣ гвардейскихъ суковъ и каразенъ только тогда, когда фабриканты не разберутъ съ торговъ сихъ издѣлій въ назначенномъ отъ начальства количествѣ.

— Императорское Россійское Посольство въ Парижѣ получило отъ Французскаго Министерства сообщеніе, что командующій Французскими морскими силами въ Южномъ Морѣ объявилъ, 28-го Марта нов. ст., Буэнос-Айресскій портъ и весь Аргентинскій берегъ въ блокадномъ состояніи. (С. П.)

Одесса, 28-го Іюня.

Главный Командиръ Черноморскаго флота и портовъ Вице-Адмиралъ Лазаревъ, прибылъ 23-го Іюня въ нашъ городъ изъ Николаева, на Военномъ пароходѣ „Сѣверная гвѣзда“, и на другой день въ вечеру отправился отсюда въ Севастополь. (Од. В.)

В и л ь н а.

Постановленіе и Предписаніе Нагаляства напечатанные въ 29-мъ N. Виленскихъ Губернскихъ Вѣдомостей.

I.

Объ употребленіи узаконенныхъ Аршиновъ.

Во исполненіе предписанія Его Высочайшего повелѣнія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 6 истекшаго Іюня N. 3,829, Виленское Губернское Правленіе предписало вмѣстѣ съ симъ подвѣдомственнымъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ, равно Уезднымъ Стряпчимъ, о неослабномъ наблюденіи, чтобы старые аршины отнюдь въ торговлѣ по Виленской Губерніи не употреблялись, и, чтобы имѣющіе въ новыхъ аршинахъ надобность, покупали оныя въ Уездныхъ Казначействахъ, съ неисполнителей же сего, взыскивали бы неотложно положенный Закономъ штрафъ. А дабы о томъ поставить въ извѣстность, какъ покушниковъ, такъ и всѣхъ вообще торговцевъ сочло нужнымъ объявить имъ сіе распоряженіе чрезъ Губернскія Вѣдомости и Литовскій Вѣстникъ.

II.

Относительно лицъ оставшихся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года.

Въ Общемъ Циркулярѣ по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, 20 Мая сего года N. 3,150 напечатано: что Министерство Внутреннихъ Дѣлъ, по ходатайству пребывающаго въ С. Петербургѣ Австрійскаго Посольства, и согласно отношенію Г. Вице-Канцлера Графа Нессельроде, поручаетъ объявить чрезъ припечатаніе въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, оставшихся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года и находящимся еще въ живыхъ, чтобы они дали о себѣ свѣдѣніе пребывающему въ С. Петербургѣ Австрійскому Посольству.

Н е к р о л о г и я.

13-го числа сего Іюля въ 10 часовъ по полудни скончался здѣсь, Генералъ-Маіоръ Князь Волконскій. Жизнь его была ознаменована многими отличными и полезными заслугами отечеству на военномъ поприщѣ и, будучи рѣдкихъ правилъ добродѣтели и правоты, онъ оставилъ по себѣ искреннее сожалѣніе всѣхъ близкихъ друзей и знакомыхъ его.

(Виш. Губ. Вѣд.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Теплицъ, 19 Іюля.

До сегодняшняго дня прибыли сюда слѣдующія Августѣйшія и Высочайшія особы: Его Велич. Король Пруссій, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссійскіе и Ея Императорское Высочество Великая Княжна Александра Николаевна; Его Корол. Высоч. Принцъ Вильгельмъ Пруссійскій (сынъ Короля) съ супругою; Его Кор. Выс. Принцъ Албрехтъ Пруссійскій сегодня опять выѣхалъ; Ея Кор. Высочес. супруга Принца Фридриха Нидерландскаго и Ея Кор. Высочес. Принцесса Луиза Нидерландская; Ея Свѣтл. Княжна Лигницкая; Его Императ. Высоч. Герцогъ Францъ Карлъ Австрійскій съ супругою; Его Корол. Выс. Вел. Герцогъ Баденскій, Его Выс. Герцогъ Адальфъ Виртембергскій Генералъ-Лейтенантъ и Генералъ-Адъютантъ Императора Всероссійскаго.

20-го Іюля.

Его Величество Императоръ Всероссійскій, прибывъ сюда вчера вечеромъ, отказался отъ всѣхъ торжествъ, также непринялъ почетной стражи. Сегодня въ полдень былъ большой приемъ; у Ихъ Величествъ Императора и Императрицы Россійскихъ и пред-

targach świadectwo Naczelnika Gubernii.

- a) O stanie swojej fabryki albo zakładu.
- b) O mierze obrotowej czynności fabryki albo zakładu.
- I c) O zaufaniu fabrykanta albo właściciela zakładu.

Промысленики, niemający własnych albo arendowanych fabryk, mogą być dopuszczeni do dostarczenia gwardyjskich sukien i karaziei wówczas tylko, kiedy fabrykanci nie rozbiórą z targow tych wyrobów w naznaczonej przez Zwierzchność ilości. (P. P.)

— CESARSKIE Rossyjskie Poselstwo w Paryżu otrzymało od Ministerium Francuzkiego wiadomienie, że dowodzący Francuzkami siłami morskimi na Oceanie Południowym, ogłosił 28-go Marca n. s., port Buenos-Ayres i cały brzeg Argentynski za błądzące w stanie blokady. (P. P.)

Odessa, 28-go Czerwca.

Główny Dowódca Czarnomorskiej Floty, i Portow, Vice-Admirał Łazarew, przybył 23-go Czerwca do naszego miasta z Nikołajewa, na wojennym parochodzie „Gwiazda Północna“, a nazajutrz wieczorem udał się ztąd do Sewastopola. (G. O.)

W i l ь n o.

Postanowienia i Przepisy Zwierzchności, umieszczone w 29-tym Numerze Wileńskiej Gazety Gubernialnej.

I.

O użyciu arszynów prawem przepisanych.

Na skutek wypełnienia zalecenia Jasnie Wielmożnego P. Ministra Spraw Wewnętrznych, pod dniem 6 zeszłego Czerwca N. 3,829, Wileński Rząd Gubernialny polecił razem z tém podległym sobie Miejskim i Ziemskim Policyom, również Powiatowym Strapczym, o ściśle postrzeganiu, ażeby stare arszyny w handlu w Gubernii Wileńskiej zgoła nie były używane, i żeby potrzebujący nowych arszynów, kupowali je w Powiatowych Podskarbstwach, a od niedopełniających tego, iżby niezwłocznie uzyskiwali szałaf Prawem przepisany. Dla zawiadomienia zaś o tém, tak kupujących, jako i wszystkich w ogólności handlarzy poczytał za potrzebę ogłosić im to rozporządzenie przez Gazetę Gubernialną i Kuryera Litewskiego.

II.

Względnie osob pozostających w Rossyi po kampanii 1812 roku.

W ogólnym Cyrkularze Ministerium Spraw Wewnętrznych, 20-go Maja roku ter. N. 3,150 czytamy: że Ministerium Spraw Wewnętrznych, na staranie przebywającego w S. Petersburgu Poselstwa Austriackiego, i zgodnie z odniesieniem się P. Vice-Kancelerza Hrabiego Nesselrode, porucza ogłosić przez wydrukowanie w Gazetach Gubernialnych, pozostałym w Rossyi po kampanii 1812 roku i zostającym jeszcze w życiu, ażeby oni dali o sobie wiadomość przebywającemu w St. Petersburgu Poselstwu Austriackiemu.

Н е к р о л о г и я.

Dnia 13 ter. Lipca, o godz. dziesiątej wieczorem umarł tu Jenerał-Major Xiąże Wołkoński. Życie jego było oznamionowane wielą odznaczającemi się i pożytecznemi zasługami ojczyźnie w zawodzie wojskowym, i będąc rzadkich cnot dobroci i prawości, zostawił po sobie szczery żal wszystkich swoich przyjaciół i znajomych. (W. G. G.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A u s t r i a.

Cieplie, 19 Lipca.

Do dnia dzisiejszego przybyły tu następujące Najjaśniejsze i Wyokie osoby: NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i CESARZOWA Ich Mość Rossyjscy i Jej CESARSKA WYKOSĆ WIELKA XIAŻNICZKA ALEXANDRA; Król Jmć Pruski, J. Kr. Wys. Xiąże Wilhelm Pruski (syn Króla) z małżonką; J. Kr. Wys. Xiąże Albrecht Pruski dzisiaj znowu wyjechał; Jej Kr. Wys. małżonka Xiącia Fryderyka Niderlandzkiego i Jej Kr. Wys. Xiążniczka Ludwika Niderlandzka; JO. Xiążna Lignicka; J. Ces. Wys. Xiąże Franciszek Karol Austriacki z małżonką; J. Kr. Wys. Wielki Xiąże Badeński; J. Wys. Xiąże Adam Wirtemberski Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant Cesarza Jego Mości Rossyjskiego.

Dnia 20.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski przy Swojem tu przybyciu wczora wieczorem wymówił się od wszelkich uroczystości i nieprzyjął straży honorowej. Wczora o południu było wielkie przyjęcie u NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA Ich Mości i prezentowanie się obecnych tu Ka-

ставленіе находящихся здѣсь Кавалеровъ въ Замковомъ Саду. Слышно, что завтра или послѣ завтра будутъ при Билинѣ маневры Венгерскаго Гусарскаго полка Его Величества Императора Россійскаго.

— Здѣшняя Полиція усилена Пражскою; также прибылъ сюда отрядъ Егерей изъ Коммотау и отрядъ пѣхотнаго Князя Веллингтона полка изъ Терезіенштадта.

21-го Іюля.

Сегодня въ 8 часовъ утра Ея Величество Императрица Россійская отправилась отсюда въ дальнѣйшій путь чрезъ Карлсбадъ въ Мюнхенъ. 18 числа с. м. прибылъ сюда Великій Герцогъ Баденскій подъ именемъ Графа Эберштейна. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ. 18-го Іюля.

Принцъ Жоанвильскій вчера въ 4 часа вечера въ сопровожденіи своей свиты прибылъ въ Неилли.

— Театръ водовилей сдѣлался вчера жертвою пламени. Остались только дымящіеся еще развалины. Площадъ предъ Пале-Роялемъ покрыта полусгорѣвшею мебелью и всѣмъ, что могло быть спасено отъ пожара. О причинѣ пожара ничего въ точности неизвѣстно. Впрочемъ театръ застрахованъ въ разныхъ обществахъ на 400,000 фр. Однако убытка полагаютъ на 900,000 фр. Дѣятельно занимаются очищеніемъ мѣста отъ мусора.

— Письмо напечатанное въ Марсельской газетѣ *Garde-National* уведомляетъ о пожарѣ опустошившемъ Каиръ. Огонь 21-го ч. вечеромъ произошелъ въ католической церкви и достигъ немедленно соседнихъ домовъ. Послѣдніе Губернаторомъ Кабибъ-Эфендіемъ, люди для погашенія пожара, бросились на грабежъ. 22 ч. вечеромъ двѣ цѣлыя улицы превращены въ пепелъ, и между тѣмъ, какъ надѣялись, что пожаръ прекратится, онъ еще вспыхнулъ вновь въ двухъ мѣстахъ. Народъ смотрѣлъ равнодушно, и кажется радовался виду разрушенія квартала ненавистныхъ иностранцевъ. 23 ч. когда пожаръ началъ угрожать всему городу, Кабибъ-Эфендіи поспѣшили къ оборонѣ съ многочисленнымъ войскомъ. 24 ч. вечеромъ остановили пожаръ и 25-го ч. около полудня огонь почти уже былъ потушенъ. Потеря въ товарахъ еще неизвѣстна, но должна простараться на большую сумму.

— Въ *Journal du Commerce* пишутъ, что Турецкій посланникъ Османъ-Бей, отправившись изъ Туниса въ Мальту. Между нимъ и мѣстнымъ Деємъ возникли несогласія. Посланникъ ожидалъ значительнаго подарка, но получилъ только 40,000 піастровъ, которыхъ не достанетъ даже на покрытие путевыхъ издержекъ. Предъ отъѣздомъ, Османъ-Бей обѣдалъ у Адмирала Лаланда, на линейномъ кораблѣ *Jena*, въ сопровожденіи лекаря, родомъ изъ Бельгіи. Губернаторъ Голетти былъ также приглашенъ на этотъ обѣдъ, но отговорился нездоровьемъ. Настоящею же причиною его отказа было приказаніе Дея, чтобы онъ не находился у Адмирала въ присутствіи Турецкаго посланника. Изъ этого можно уже заключить о несогласіи Дея и Османа. Въ Тунисъ ожидаютъ еще двухъ Французскихъ линейныхъ кораблей *Trident* и *Montebello*.

19-го Іюля.

Герцогъ Суссекскій, вчера вечеромъ слѣдуя изъ Лондона, сюда прибылъ.

— Обыкновенный бюджетъ расходовъ на 1839, въ объявленномъ вчера Финансовомъ постановленіи, опредѣленъ въ 1,063,669,939 франк. изъ этой суммы нужно:

Для уплаты процентовъ и погашеній Государств. долга	331,361,843 фр.
На капиталы для заведеній	17,032,900 —
Для расходовъ по разнымъ Министерствамъ и вѣтвямъ управленія	534,846,770 —
На издержки для взиманія всѣхъ прямыхъ и косвенныхъ податей	121,832,341 —
Наконецъ суммы, которыя правительство должно возратить на счетъ внесенныхъ податей и пошлинъ, вывозныхъ премій и проч. проц.	58 596,085 —

И того 1,063,669,939 фр.

Сверхъ того, для Министерства торговли опредѣленъ чрезвычайный заемъ въ 34,420,000 фр. для Государств. зданій и на чрезвычайные фонды. Обыкновенный приходъ исчисленъ на 1,080,486,091 фр.

20-го Іюля.

Герцогъ Немурскій въ среду 18 ч. вечеромъ послѣ 11 часовъ плаванія прибылъ въ Булонъ а вчера вполдень въ Неилли, гдѣ теперь собрана вся Королевская фамилія.

— Академія наукъ лишилась одного изъ отличнѣй-

шыхъ вѣдѣнъ въ оградѣ замковомъ. Слыша, что завтра или послѣ завтра будетъ преглядъ Венгерскаго полка гусаровъ Императора Іеро Моги Россійскаго под Билинъ.

— Полиція тѣшшаясь усиленіемъ Пражскою; прибылъ ту также отрядъ стрѣлковъ изъ Коммотау и отрядъ пѣхоты regimentu Wellingtona зъ Theresienstadtu.

21-го Іюля.

— Дзиса огодз. 8 рано, СЕАРАЗОВА ЈЕЗ Моѣ Рос-айска удаѣо сѣ зтадъ в далазъ дрогъ презъ Карлсбадъ до Monachium. D. 18 t. m. J. Kr. Wys. Wielki Xiąże Badeński, pod imieniem Hrabiego Eberstein, tu przybył. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, дня 18 Іюля.

Xiąże Joinville wczora o godz. 4 wieczoremъ w towarzystwie swojego orszaku przybył do Neuilly.

— Театръ Водовилей, стаѣ сѣ вчора паствѣ пѣоміени, позостаѣ tylko дымиаѣ сѣ грузы. Плѣс презъ Palais Royal pokryty jest napѣt spalonymi meblami i tѣmъ wszystkimъ, co moŹna byѣo wyratowaѣ z pѣomieni. O przyczyniѣ poŹaru nie z pewnością niewiadomo. Zre-sztѣ театръ zabezpieczony jest w rѣżnychъ towarzystwachъ za 400,000 fr. Jednakъ straty liczѣ na 900,000 fr. Czynn-іе sѣ zajmujѣ oczyszczaniemъ placu z gruzѣw.

— Listъ umieszczony w gazecie Marsylskiej *Garde-National* donosi o poŹarze w Kairze. D. 21 wieczoremъ o-gienъ wybuchnѣł w kaplicy katolickiej i wnetъ udzielił sѣ domomъ przyległymъ. Wystѣni презъ Gubernatora Kabib-Effendi, ludzie do gaszenia, rzucili sѣ na rabu-nek. Dwie caѣe ulice d. 22 wieczoremъ obrѣciły sѣ w popiołъ i rozumiano, Źe poŹar sѣ przytłumi, gdy tym-czasemъ we dwѣchъ miejscachъ na nowo wybuchnѣł. Ku-psy ludu przypatrywali sѣ temu obojѣtnie i zdaje sѣ, Źe znajdowali radoścъ w zniszczeniu, jakimu ten uległъ kwartałъ, zamieszka-ny презъ cudzoziemcѣw. Dopiero d. 23, gdy ogieńъ zagroŹałъ całemuъ miastu, Kabib-Effendi u-kazałъ sѣ z licznѣmъ wojskiemъ na placu. D. 24 wiecz-remъ wstrzymano szerzenie sѣ ognia, a 25 okołѣ południa byѣłъ juŹ prawie ugaszony. Strata w towarachъ jѣszcze niewiadoma, lecz musi wynosiѣ wysokѣ summѣ.

— *Journal du Commerce* donosi, Źe Posełъ турецki Osman-Bej, odpłynѣłъ z Tunetu do Malty. Międzы nimъ a miejscowymъ Dejemъ zasѣły wielkie nieporozumienia: posełъ spodziewałъ sѣ znaczного подарunku, a otrzymałъ tylko od Deja 40,000 piastrowъ, które nawetъ nie wystar-czą na pokrycie kosztѣwъ podrѣży. Przedъ odjazdemъ o-biadałъ Osman Bej z Admiralemъ Lalande, na pokładzie okrętu liniowego *Jena*, majѣcъ z sobѣ lekarza, rodemъ bel-gijczyka. Gubernatorъ Goletti, byѣłъ takŹe na ten obiadъ zaproszony, ale sѣ wymѣwiłъ słabościąъ zdrowia; istotnѣmъ atoli powodemъ byѣłъ zakazъ Deja, aŹeby sѣ u Admirała, w towarzystwie турецkiego posta, nie znajdowałъ. MoŹna z tego sądziѣ o dobrѣmъ porozumieniu międzы Dejemъ i Os-manemъ. Spodziewano sѣ w Tunecie dwѣchъ jѣszcze linio-wychъ okrętoѣwъ francuzkich: *Trident* i *Montebello*.

Дня 19-го.

Xiąże Sussex wczora wieczoremъ, jadѣcъ z Londynu tu przybyłъ.

— Zwyczajnyъ budŹetъ wydatkѣwъ na r. 1839, презъ o-гłoszone we wczorajszymъ Monitorzeъ prawo finansowe, uchwalony jestъ na 1,063,669,939 fr., z tychъ wyznaczono:

Na opłatѣ procentѣwъ i umorzenie długu krajowego	331,361,843 fr.
Na dotacye	17,032,900 —
Na sлuŹbѣ w rѣżnychъ Ministerstwachъ i gatѣżiachъ zarzѣdu	534,846,770 —
Kosztѣ wybierania wszystkichъ pro-stychъ i ubocznychъ podatkѣwъ	121,832,341 —
Nakoniecъ summy, które państwoъ ma zwrѣciѣ za wypłacone podatki i cłѣ, wywozowe premia i t. d. wy-noszѣ do	58 596,085 —
Summa	1,063,669,939 fr.

Nadto dla Ministra handlu przyzwolono nadzw-yczajnyъ kredytъ na 34,420,000 fr. na budowy publiczne i nadzwyczajne фонды. Zwyczajnyъ dochodъ wynosi 1,080,486,091 fr.

Дня 20.

Xiąże Némours we sриодѣ d. 18 wieczoremъ, po jedenastogodzinnejъ Źegludzeъ przybyłъ do Boulogne, a wczora po południu do Neuilly, gdzie sѣ znajduje terazъ ca-łѣa rodzinaъ Krѣlewska.

— Akademia umiejѣtnoścѣ straciłѣ jednego zъ znako-

— Въ Тулонскомъ арсеналѣ 14 Іюля вспыхнулъ пожаръ, но вскорѣ потушенъ. Въ немъ чрезвычайно дѣятельно занимаются; кажется дѣлаются большія вооруженія. Изъ Парижа получены по телеграфу повелѣнія, сколько возможно ускорять работы на верфяхъ. Слышно, что подобныя приказанія отправлены во всѣ военные порты. (А.Р.С.З.)

Лондонъ, 20-го Июля.

— На засѣданіи Палаты Перовъ 17 с. м. Лордъ Лансдоунъ требоваль, чтобы засѣданіе было объявлено тайнымъ, для разсмотрѣнія билля о наказаніи и исправленіи юношества. Въ подкрѣпленіе своего предложенія сказалъ онъ, что нравственность до такой степени испорчена, что въ Манчестерѣ оказалось 8,610 дѣтей, оставленныхъ на собственное попеченіе. Число дѣтей оставленныхъ безъ призрѣнія, простиралось въ 1832 году до 1,954; въ 1833 г. составляло 2104; въ 1834; г. 2117, а въ слѣдующемъ 2435. Въ Лондонѣ число сихъ несчастныхъ жертвъ, сравнительно болѣе, нежели въ прочихъ городахъ, а въ продолженіи послѣднихъ 3 лѣтъ, въ цѣломъ краѣ представлено въ судъ за разные проступки 5174 мальчика, моложе 16 лѣтъ и 1275 дѣвочекъ.

— Короля Белгійскаго въ воскресенье или въ понедѣльникъ сюда ожидаютъ для посѣщенія Ея Велич. его племянницы.

— Русскій коронаціонный Посолъ, Графъ Строго-новъ давалъ 16 ч. блистательный балъ, къ которому приглашено болѣе 1500 особъ и который также удо-стоили посѣщеніемъ Герцогиня и Принцъ Георгъ Кембриджскіе. (A.P.S.Z.)

Мадридъ, 14-го Іюля.

Открыть здѣсь Карлистскій заговоръ, который сегодня вечеромъ долженъ былъ вспыхнуть. Главный предводитель заговора, называющійся Донъ-Хосе Ортисъ де Веласко, его супруга, два главныхъ агента и нѣсколько другихъ участвующихъ въ томъ особѣ, арестованы. Въ загородномъ домѣ Графа Куба, предъ Сеговійскими воротами, задержаны ружья, пистолеты, пики, сабли, патроны и проч.

Съ Испанскихъ границъ.

— По донесениям *Indicateur de Bordeaux* Муягорри по предложению Державъ четвернаго союза постановилъ принимать только Испанцевъ въ свой корпусъ. Тотъ же Журналь уведомляетъ, что Полковникъ Вильдъ сопровождаетъ Генерала Нуревви для обозрѣнія сего корпуса.

Изъ франц. газ.

На сихъ дняхъ, сержантъ переодѣтый женщиною, хотѣлъ убить Мушьягорри, который, будучи предувѣдомленъ семью невоспрепятствовалъ ему войти въ переднюю комнату, гдѣ его немедленно арестовали.

(A.P.S.Z.)

— W arsenałe Tulońskim d. 14 Lipca wybuchnął ogień, lecz prędko został przytłumiony. W arsenałe pracują nadwzyczaj czynnie, muszą się robić wielkie uzbrojenia. Z Paryża otrzymano rozkazy telegraficzne, ażeby, jak można, przyspieszać roboty na warstatach okrętowych. Słychać, że podobne rozkazy, posłano do wszystkich innych portów wojennych. (A.P.S.Z.)

Londyn, dnia 20-go Lipca.

Królowa przewodniczyła d. 16 t. m. kapitule orderu Podwiązki, na której mianowała kawalerem tegoż orderu, Xięcia Sasko-Koburskiego. Xięzę był przyprowadzony do krzesła Królowej przez Xięcia Sussex i Jęzgo Cambridge. Monarchini włożyła mu wstęgę, a Biskup Oxfordzki, jako kanclerz orderu, czytał życzącą naukę. Wieczorem był obiad u Królowej, na którym znajdował się Xięzę Némours i wielu zagranicznych posłów.

— Na posiedzeniu Izby Parów 17 b. m. żądał Lord Lansdowne, aby się Izba zamieniła w wydział tajny, dla rozbioru bilu, mającego na celu ukaranie i poprawę młodzieży. Przywiódł na poparcie swego wniosku, że repsucie obyczajów doszło do tego stopnia, że w przeciągu czterech lat znaleziono w Manchester 8,610 dzieci, sobie samym zostawionych. Liczba opuszczonych dzieci wynosiła w 1832 roku 1,954; w 1833, 2,104; w 1834, 2,117, a w następnym, 2,435. W Londynie liczba tych biednych ofiar jest daleko większa stosunkowie, a w przeciągu dwóch lat ostatnich stawiono przed sądem, w całym kraju, za rozmaite przewinienia, 5,174 niemających lat 16, i 1,275 dziewcząt.

— U Królowej były zawczora pokoje, na których znajdowali się wszystkie obecne tu Wyśokie Osoby. Xiążę Némours już dniem przedtém pożegnał się z Jej Kr. Mością i we śróde o pół do 8 rano odpłynął do Boulogne. Pomiędzy cudzoziemcami, którzy na pokojach prezentowali się Królowej, znajdował się Kawaler Spontini. Wczora wieczorem u Królowej znowu był świetny bal, na którym znajdowali się wszyscy członkowie rodziny Królewskiej. (Udzielona przez gazety francuzkie wiadomość, że Xiążę Sussex przybył do Paryża, okazuje się bezzasadną: gdyż był na pokojach i na balu). Królowa rozpoczęła bal z Xięciem Cambridge.

— Król Belgów w niedzielę lub w poniedziałek tu jest oczekiwany, z odwiedzeniem Jej Kr. Mości, swojej siostrzenicy.

— Rossyjski Poseł koronacyjny, Hrabia Strogonow, dawał wczoraj świetny bal, na który zaproszonych było więcej 1 500 osób, a który zaszczylił także swą obecnością Xięźna i Xiężna Jerzy Cambridge. (A.P.S.Z.)

Madryt, 14-go Lipca.

Odkryty tu został spisek Karolistowski, który dzisiaj wieczorem miał wybuchnąć. Główny dowódca spisku, imieniem Don Jose Ortiz de Velasco, jego żona, dwaj z główniejszych agentów i wiele innych mających w tém udział osób, zostali aresztowani. W mieszkaniu wiejskiem Hrabiego Cuba przed bramą Segovia, skonfiskowano karabiny, pistolety, lance, pałasze, naboje i t. d.

Od granic Hiszpańskich.

Z Bayonny donoszą pod 14 Lipca, że siły Krystynistów i Karolistów, zgromadziły się w massie około Estelli. Do Bayonny przybyło nieco pieniędzy dla Don Carlosa, także przygotowano na jego rachunek kilka tysięcy par letnich majtek i większa część przesłana już przez granicę.— *Gazette de France* od Bayońskiego swojego korespondenta donosi, że Don Carlos 12 Lipca opuścił Elorrio, udając się do Estelli, ażeby bytż obecnym walki, jaki się tam przygotowuje.

— Podług *Indicateur de Bordeaux*, Mążgorri, za radą mocarstw poczwórnego przymierza, postanowił, przyjmować do swojego korpusu tylko Hiszpanów. Tenże dziennik donosi, że Półkownik Wyldetowarzyszyć będzie Jenerałowi Jaureguy dla obejrzenia tego korpusu.

Z gazet francuzkich.

Przed kilką dniami, jeden sierżant, przebrany w strój kobiecy, chciał zabić Muñagorrego, który, uwiadomiony o tym zamiarze, dozwolił mu dojść aż do przedpokoju, gdzie natychmiast ujęty został.

(A.P.SZ.)

И т а л і я.
Римъ, 30-го Іюня.

Праздникъ Св. Петра и Павла торжествовали въ Римѣ съ обычнымъ великолѣпьемъ. Папа совершалъ Богослужение. Вечеромъ куполь собора, общественныя зданія и многіе частныя дома были великолѣпно иллюминированы. Вечеромъ сожжены были большой фейерверкъ, такъ называемый *la Girandola*. Его Святѣйшество находится въ вожделѣнномъ здравіи, и вскорѣ перетѣзжаетъ въ лѣтній Квиринальскій дворецъ.

— Недавно вышелъ изъ печати Государственный адресъ-календарь сего года, называемой по имени своего издателя *Gracas*. Въ коллегіумѣ нѣтъ комплектнаго числа кардиналовъ, и вмѣсто 70 членовъ, считается въ ономъ только 57. Шесть кардиналовъ назначены *in petto* и сверхъ того недостаетъ 7. Всѣ члены имѣютъ въ сложности 3642 года. Старшій изъ кардиналовъ, Бусси, имѣетъ 83 года отъ роду, а младшій Делла-Дженга-Сермати 37 лѣтъ. Папѣ теперь 73 года. Протекло уже 8 лѣтъ, какъ онъ избранъ главою Церкви.

Съ Италіянскихъ границъ, 6-го Іюля.

Увѣдомляютъ изъ Мессины, что Неаполитанское Правительство дало дозволеніе построить тамъ протестантскую церковь. Это будетъ первый храмъ для протестантскаго исповѣданія на островѣ Сициліи. Изданіе сказаннаго дозволенія наступило въ слѣдствіе ходатайства Прускаго Посланника въ Неаполь. Прежде жители Сициліи протестантскаго исповѣданія принуждены были употреблять католическихъ священниковъ для крещенія дѣтей своихъ, или посылать ихъ въ Неаполь для совершения обряда въ тамошней Посольской церкви; въ послѣдніе два года таковыя обряды совершалъ, наставникъ дѣтей Прускаго Консула въ Мессинѣ.

— Порядокъ и спокойствіе на островѣ хотя и восстановлены, однако тамъ умы еще въ такомъ состояніи, что правительство почло благоприличнымъ остановить рѣшительныя мѣры предосторожности, учрежденныя послѣднихъ происшествій. Предприняты строгія мѣры, чтобы новыя сочиненія журналистовъ издаваемыя на островѣ Мальтѣ, не проникли и сюда. (G.C.)

Ш в е ц і я.

Стокгольмъ, 17-го Іюля.

Уже три дня тому, какъ здоровье Короля совершенно поправилось; боль отъ ушиба значительно уменьшается и сонъ спокойный. Государь уже председательствовалъ въ совѣтѣ Министровъ. (O.G.C.P.)

Ш в е й ц а р і я.

Бернъ, 12-го Іюля.

За несколько дней назадъ тому, вообще говорили, что занимаются планомъ изгнанія Езуитовъ изъ Фрейбурга. Вѣрно ли это, неизвѣстно. (G.C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 4-го Іюля.

28-го числа прош. м. Турецкій флотъ состоящій изъ 5 линейныхъ кораблей, 7 фрегатовъ, 4 бриговъ и гальотъ, и 1 парохода, подъ командою Великаго Адмирала Афметъ Февзи-Паши, вышелъ въ Мраморное море. Онъ остановится на нѣсколько дней въ Галиполи и потомъ предприметъ обыкновенную крейсеровку въ Архипелагъ.

— Его Султанское Высочество погруженъ въ глубочайшую печаль, по случаю смерти второй своей дочери, Принцессы Миримы, послѣдовавшей 2 ч. с. м.; она была въ замужствѣ за Сераскиромъ Сайди-Пашею. На другой день происходило торжественное погребеніе, и гробъ покойной и оставленъ въ Мавзолей Султана Мегмеда.

— По письму напечатанному во Всеобщей газетѣ (*Allg. Zeit.*) изъ Константинополя отъ 4 Іюля, Французской Адмиралъ Галлуа, который 1-го ч. с. м. съ своею Эскадрою вышелъ изъ Смирны въ Дарданеллы, немало неутѣивалъ, что онъ имѣетъ приказаніе вездѣ слѣдить Турецкій флотъ подъ командою Ахмета Февзи-Паши. Порта, которая сначала хотѣла жаловаться на то, будто оставила потомъ свое намѣреніе. (A.P.S.Z.)

Е г и п е т ъ.

Александрія, 26-го Іюня.

По извѣстіямъ изъ Каира, сгорѣло тамъ 21 ч. с. м. 200 домовъ, въ кварталахъ Франковъ, Армянъ и Коптовъ. Мусульманскіе солдаты, при погашеніи пожара показали большое нерадѣніе, потому, что дома эти принадлежали иноверцамъ.

— Схваченъ преступникъ подложившій огонь, отъ котораго сгорѣлъ здѣсь фрегатъ Мегмеда-Али. До-

В ѣ о с н у.

Рzym, 30 Сzerwca.

Свięто Apostołów SS. Piotra i Pawła obchodzone było ze zwykłą uroczystością. Ojciec Święty sam odbywał obrzędy religijne; wieczoremъ kopuła kościoła, domy rządowe i wiele prywatnychъ było oświeconych; spalono też wielki fajerwerk, zwany *la Girandola*. Jego Świątobliwość używa dobrego zdrowia i dziś przenosi się na letnie mieszkanie do pałacu Kwirynalskiego.

— Tegoroczny kalendarz stanu, zwany od imienia wydawcy *Gracas*, wyszedł niedawno zъ druku. Święte Kollegium, które powinno liczyć 70 członków, nie jest zupełne, bo teraz liczy tylko 57 kardynałów. Sześciu kardynałów zostało mianowanych *in petto*, a prócz tego siedmiu innych jeszcze nie dostaje. Liczba latъ całego kollegium wynosi 3,642. Najstarszy kardynał Bussi ma latъ 83, a najmłodszy della Genga Sermatti 37. Ojciec-święty, zaczął rokъ życia 73, a panowania 8-my.

Od granic włoskich, 6 Lipca.

Donoszą zъ Messyny, że Rządъ Neapolitański dał pozwolenie zbudowania kaplicy protestantkiej tamże. Będzie to pierwszy domъ Boży, dla wyznania protestantkiego, na wyspie Sycylii. Użytkanie rzeczzonego pozwolenia, nastąpiło wъ skutekъ wystawienia się Posła Pruskiego wъ Neapolu. Dawniej protestanci, mieszkający wъ Sycylii, byli zmuszeni używać xięży katolickich, do chrztu dzieci swoich, albo posyłać takowe do Neapolu, dla dopełnienia obrzędu wъ tamtejszej kaplicy poselskiej; wъ ostatnichъ zaś dwóch latachъ, dopełniał tego kandydatъ ordynowany, zostający wъ obowiązku guwernera przy dziecizachъ konsula pruskiego wъ Messynie.

— Porządekъ i spokojność, są wprawdzie na wyspie przywrócone, jednakże stan umysłowy tejże, jest jeszcze taki, iż Rządъ uznaje potrzebę niezaprzestawać sprężystychъ środkówъ ostrożności, po ostatnichъ wypadkachъ przedsięwziętychъ. Przedsięwzięto także surowe środki, dla zapobieżenia, aby nowe płody dziennikarskie, na wyspie Malcie wydawane, tu dostać się nie mogły. (G.C.)

S z w e c y a.

Sztokholm, 17-go Lipca.

Od trzechъ dni zdrowie Króla zupełnie się polepsza; boleści ze stłuczenia usmierzają się znacznie i sen jest spokojny. Monarcha już przewodniczył na radzie Ministrów. (G.R.K.P.)

S z w a y c a r y a.

Berna, 12-go Lipca.

Dni temu kilka, mówiono tu dosyć powszechnie, że pracują nadъ planemъ wypędzenia Jezuitów zъ Freiburga. Jakъ dalece może to być prawda, nie masz nic pewnego.

T u r c y a.

Konstantynopol, d. 4 Lipca.

D. 28 zъ m. flotta turecka, składająca się zъ 5 okrętówъ liniowych, 7 fregat, 4 brygowъ i galiotъ i jednego parochodu, wyszła na morze Marmora pod dowództwemъ Wielkiego Admirala Achmed Fewzi Baszy. Miała się ona zatrzymać na dni kilka wъ Gallipoli, a potemъ przedsięwziąć zwyczajną żeglugę na Archipelagъ.

— Jego Sultańska Wysokość wъ głębokimъ zostałъ połączony smutku zъ przyczyny śmierci wъ dniu 2-мъ ter. m. swojej drugiej córki Xiężniczki Mirimah, będącej wъ zamęsciu za Seraskieremъ Said Baszą. Pogrzebъ odbył się nazajutrzъ zъ wielką okazałością i zwłoki zmarłej złożone zostały wъ Mausoleumъ Sultana Mehmeda.

— Podługъ listu, umieszczonego wъ gazecie Powszechnej (*Allgem. Zeit.*) zъ Konstantynopola pod 4 Lipca, Admiratъ francuzki Gallois, który d. 1 ter. m. odpłynął ze swoją eskadrą ze Sмирны do Dardanellów, zgola nie ukrywał tego, że ma rozkazъ wszędzie śledzić flotę Turcką pod dowództwemъ Achmed Fewzi Baszy. Pорта, która zъ początku chciała się uskarżać na to, miała potemъ zaniechać tego zamiaru. (A.P.S.Z.)

Е г и п т.

Alexandrya, 26 Сzerwca.

Podługъ wiadomości zъ Kairu, d. 21 ter. m. spłonęło tamъ 200 domówъ wъ kwartałachъ Franków, Ormian i Koptów. Żołnierze muzułmańscy okazali się bardzo niedbatemi podczas gaszenia pożaru, gdyż domy należały do mieszkańców obcychъ wyznań.

— Pojmano sprawcę, który podłożył ogień, skutkiemъ którego spaliła się tu fregata Mehmeda Alego. Rozu-

гадываются, что виновный, Турокъ изъ Константинополя, подговоренъ со стороны Османовъ. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстия.

Новый соискатель руки молодой Англійской Королевы явился въ Ея дворецъ и требовалъ представить себя Ея В. Это молодой человекъ прекрасной наружности. Прибывъ съ нѣкотораго времени изъ Графства Вилтскаго, гдѣ родители его владѣли значительнымъ имѣніемъ, купилъ онъ себѣ прекрасный экипажъ, заказалъ платье у самаго моднаго портнаго и въ такомъ уборѣ объявилъ цѣль своего прибытія. Будучи представленъ одному изъ дежурныхъ камергеровъ, съ хладнокровіемъ объявилъ свои требованія, „Знаю, сказалъ, что уже нѣсколько интригантовъ, или, лучше, изступленныхъ, смѣли домогаться руки прекраснѣйшей Королевы; но я совсѣмъ въ другихъ отношеніяхъ, и союзъ, котораго требую, имѣетъ глубокий политическій смыслъ. Я законный наследникъ Королевства Оуды и всего, что произошло отъ Царства Великаго Могола. Похититель моей короны правдиль меня искать связи съ Великобританіею и я не могъ избрать для сего удобнѣйшаго времени. Бракосочетаніемъ съ Королевою Викторіею я предоставляю Англіи въ десять разъ пространнѣйшія, населеннѣйшія и богатѣйшія владѣнія, нежели какія имѣетъ Остъ-Индская компанія. Такимъ образомъ мы уничтожимъ интриги Французскаго агента въ Логоре, усмиримъ Мараттовъ, отберемъ Кабуль, Афганистанъ, рудники Голконды, Кашмиръ съ его превосходными произведеніями и напослѣдокъ получимъ владычество надъ Персіею.“

Камергеръ сдѣлалъ замѣчаніе въ отношеніи правъ къ Оудскому престолу, который въ самомъ дѣлѣ есть спорный между двумя претендентами, и одинъ изъ нихъ царствуетъ, а другой изгнанный прибылъ недавно въ Лондонъ проси помощи. „Итакъ вы третій? сказалъ Камергеръ.“

„Точно такъ, отвѣчалъ молодой человекъ, но должно знать, что единственный въ прямомъ происхожденіи потомокъ Азофа-уль-Довлага, сынъ извѣстнаго Игуа-уль-Довлага, Великаго Визира Типпо-Саиба, который умеръ будучи отправленъ агентомъ Англійской компаніи. Азофъ имѣлъ десять братьевъ, которые похитили у него единственнаго сына и увезли въ Англію. У меня есть бумаги, доказывающія законное мое происхожденіе отъ сего сына, такъ несправедливо лишеннаго наследства.“

Молодой человекъ рассказывалъ эти подробности съ удивительною точностію, вѣсивъ въ рассказъ свой названія Индостанскихъ мѣстностей, какъ бы другой Майоръ Реннельсъ или Сиръ Ральфъ Элфинстонъ. Сумасшествіе его произошло отъ внимательнаго чтенія ихъ путешествій. Съ совершенною вѣжливостію, какой требовало его несчастіе оны, отправленъ къ родителямъ, которые посадили его въ домъ сумасшедшихъ въ Лаверштокъ.

— Въ Пруссіи обыкновенно каждые три года дѣлаютъ перепись народонаселенія. По послѣдней ревизіи въ 1837 году считается въ семь государствъ жителей:

а) Область, называемая Пруссія раздѣляется на четыре главные округа: Кенигсбергскій, Гумбинскій, Данцигскій и Маріенвердерскій, въ коихъ на пространствѣ 1178,1¹/₂ кв. милъ считается 2,152,873 душъ.

б) Герцогство Познанское состоитъ изъ округовъ: Познанскаго и Бромбергскаго, и имѣетъ 536 кв. милъ, на пространствѣ коихъ считается 1,169,706 душъ.

в) Область Брандбургская имѣетъ округи: Потсдамскій и Франкфуртскій, земли, 730,1¹/₂ кв. милъ и 1,741,414 душъ.

г) Область Померанія, состоитъ изъ округовъ: Штетинскаго, Стралзундскаго и Кеслинскаго, имѣетъ 574,1¹/₂ кв. милъ земли и 990,285 жителей.

д) Область Силезія имѣетъ три округа: Бреславскій, Опольскій и Лигницкій, на пространствѣ 741,1¹/₂ кв. милъ и 2,679,473 душъ.

е) Область Саксонія состоитъ изъ округовъ: Магдебургскаго, Мерзебургскаго и Эрфуртскаго, имѣетъ 460,1¹/₂ кв. милъ и 1,564,187 душъ.

з) Область Вестфальская заключаетъ въ себѣ округи: Минстеръ, Минденъ и Арнсбергъ, и на пространствѣ 367,1¹/₂ кв. милъ имѣетъ 1,326,467 душъ.

ж) Область Рейнская состоитъ изъ пяти округовъ: Кельнскаго, Дюссельдорфскаго, Кобленцскаго, Тревирскаго и Аханскаго имѣетъ 487,1¹/₂ кв. милъ и 2,473,723 душъ.

Все Королевство Прусское, за исключеніемъ Княжества Невшаттельскаго, лежитъ на пространствѣ 5077,1¹/₂ кв. милъ и имѣетъ 14,098,125 душъ. (T.P.)

ВЛАДНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Июля 26 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и-Кав. Леез Бороскій.

мѣя, же виновная, который есть Туркиемъ зъ Константинополя, не діяла безъ намовы зъ стороны Османской. (A.P.S.Z.)

Розмаитости.

Новый претендентъ до руки мѣлодеи Крѣловеи Англиекой ставилъ сѣ въ еи пафаци, и жѣдалъ, абы го запровадзѣна до N. Pani. Jest to wcale przystojny młody człowiek. Przybyły od niejakiego czasu z hrabstwa Wilts, gdzie rodzice jego mają znaczne dobra. Sprawił sobie wspaniały ekwipaż, oporządził się u najmodniejszego krawca i pod takąto świetną powierzchownością oznajmił cel swych odwiedzin. Stawiony przed jednym z deżurnych szambelanów, żądania swoje z najzimniejszą krwią opowiedział. „Więm rzekł, że już kilku intrygantów, raczej szaleńców, śmiało ubiegać się o rękę najpiękniejszej w świecie Królowej; ale ja jestem w zupełnie innem położeniu, i związek, którego pożądam, ma głębokie polityczne cele. Widzicie we mnie prawego dziedzica Królestwa Oudy i wszystkiego, co z Państwa Wielkiego Mogoła zostało. Przywłaszczyciel mojej korony musiał mnie szukać incognito, szukać z W. Brytanią i nie mogłem ku temu przyjąć innej wybrać pory. Przez ożenienie z Królową Wiktorią zapewnię dla Anglii posiadłości w dziesięciokrotnie rozciąglejsze, ludniejsze i bogatsze, nad te jakie ma kompania Indyj Wschodnich. Niweczymy tym sposobem w Lahore intrygi agenta francuzkiego; poskramiamy Marattów; zdobywamъ Kabul, Afganistan, kopalnie Golekondy, Kasemirę z jego przepyszными płodami i nakoniec stawiamy się Panami Persyi.“

Szambelan ośmielił się uczynić uwagę we względzie praw do tronu Oudy, który w rzeczy samej jest spornym pomiędzy dwoma pretendencjami, i z nich jeden panuje, a drugi, wygnany, świeżo przybył do Londynu, prosząc o pomoc. „W Pan więc, rzekł szambelan, jesteś trzecim?“

„Tak jest, odpowiedział młodzieniec, ale trzeba wiedzieć, że jedyny w linii prostej potomek Asoph'a-ul-Dowlah, syn sławnego Injah-ul Dowlah, Wielkiego Węzyra Tippo-Saiba, który umarł otruty przez agenta kompanii angielskiej. Asoph miał dziesięciu braci, którzy porwali mu syna jedynaka i zawieźli go do Anglii. Mam papiery, dowodzące prawego pochodzenia m. jego od tego ayna, tak niestety pozbawionego puścizny.“

Młody człowiek opowiadał te wszystkie szczegóły z dziwną dokładnością, przeplatając je nazwiskami miejscowości indostanickich, jakby jaki major Rennels, lub Sir Ralph Elphinstone. Pomieszenie jego pochodziło z naczytania się ich podróży. Ze wszelkimi względami, jakich nieszczęście jego wymagało, odesłany on został do rodziców, którzy go osadzili w domu waryatów, w Lawerstock.

— Zwyczajem jest w monarchii Pruskiej spisywać ludność co trzy lata. Wypadek ostatniego spisu, dokonanego w 1837 roku jest następujący:

a) Prowincja Prussy dzieli się na cztery obwody rejencyjne i Królewiecki, Gumbiński, Gdański i Kwidziński, a liczy na przestrzeni 1,173,1¹/₂ mil kwad. 2,152,873 mieszkańców.

b) Prowincja Poznań, złożona z obwodów: Poznańskiego i Bydgoskiego, zajmuje 536 mil kwad. i 1,169,706 mieszkańców.

c) Prowincja Brandenburgska ma obwody: Podolski i Frankfurcki, rozległości 730,1¹/₂ mil kw. i 1,741,414 ludności.

d) Prowincja Pomerania, składa się z obwodów Szoczecińskiego, Stralsundskiego i Köllipskiego; jej obszerność wynosi 574,1¹/₂ mil kwad. i 990,285 mieszkańców.

e) Prowincja Szląsk, ma trzy obwody: Wrocławski, Opolski i Lignicki, mil kwad. 741,1¹/₂ i 2,679,473 mieszkańców.

f) Prowincja Saxonia, złożona z obwodów: Magdeburg, Merseburg i Erfurt, ma 460,1¹/₂ mil kw. i 1,564,187 mieszkańców.

g) Prowincja Westfalia liczy obwody: Münster, Minden i Arnsberg, ma rozległości 367,1¹/₂ mil kw. i 1,326,467 mieszkańców.

h) Prowincja Nadreńska składa się z 5 obwodów: Kolonia, Düsseldorf, Koblenz, Trewir i Akwisgran, ma 487,1¹/₂ mil kw. i 2,473,723 ludności.

Cała Monarchia Pruska, wyłączając Xięstwo Neuchatelskie, ma 5,077,1¹/₂ mil kw. i 14,098,125 dusz.